

Giriş

Standart Fedalar

Bu kitap *Standart Fedalar* üzerine yazılmıştır. Uygulamada sık sık karşılaştığı için böyle bir isim kullanılmıştır. Bu fedalar; Şahı mat oluncaya kadar kovalayan h7-karesindeki klasik fil fedaları (Yunan Hediyesi), e6 ve b5’de at ve fil fedaları ile açılıştan hemen sonra gelişen Sicilya Savunmasındaki d5’de at fedaları, Savunma oyuncusunun şahını ölüme götüren boş f6-karesini atların işgal etmesi konularından oluşmaktadır.

Kitap ve dergilerdeki partilerde bu fedalar daima başarılı görünürler, öyle değil mi? Diğer taraftan, eğer bu partilerden birisini oynama fırsatı bulursak, hikâye tümüyle farklı sonuçlanır. Doğru devamyolunu unuturuz ya da küçük bir ayrıntı partinin farklı bitmesine yol açar.

Yunan Hediyesi(Klasik Fil Fedası)’nden sonra, rakibin şahı artık cesurca piyonlarının önünde yürümekte, e ve f-piyonlarının arkasından çıkmaktadır. Sicilya Savunmasındaki bir fedadan sonra, gerçekte hiçbirşeyi tehdit etmeyiz ve rakibimiz kaygısızca karşı oyununa devam eder. Rok atmış şahı karşı yapılan Af6 fedasından sonra f6-karesindeki piyonu tutamadığımızı farkedebiliriz. Bu piyonu alarak kendisini mat etmeye çalıştığımız savunma oyuncusu bu kareleri kontrol edebilecektir.

Bir kez daha fırsat çıktığında daha dikkatli oluruz. Ortalıkta savunma yapan daha fazla alete karşılık saldırıya katılan daha az aletimiz olduğu görülür. Durumdan çekinip farklı bir devam yolu oynarız. Çok kuvvetli bir hamle yapmak için bir fırsat mı kaçırdık? Asla bilemeyiz. Şu ana kadar bu böyle olmuştur.

Bu Kitap Niçin İncelenmeli ?

Bu kitabın amacı basittir: Okuyucuyu standart fedalardan yararlandırmak ve onlardan zarar görmesini engellemek. Fedaların hangi pozisyonda başarıya ulaşacağını veya ulaşmayacağını, onları uygulamanın farklı yollarını ve savunma oyuncusu için mevcut olan kaynakları açıklayacağım.

Tek bir aletin standart fedası üzerine yoğunlaşacağım. (Yalnızca bir istisna vardır: Bu da gerçekten Yunan Hediyesi(Klasik Fil Fedası)’nin bir varyasyonu olan Çift Fil Fedasıdır. – Fxh7 ve ardından Fxg7) Fedalar çok – burada onbeş ayrı konu anlatılacaktır - çeşitli olup bunlar satrançta savunma ve saldırının anlaşılmasında temel teşkil etmektedir.

Genelde oyunonunun kazanç karesi olan b5-karesindeki fedadan başlayıp, şahın kesin hedef olduğu h-hattındaki fedalarla bitirecek şekilde soldan sağa doğru devam edeceğiz.

En verimli Sicilya Savunması olmak üzere modern açılışların birçoğunun kendine has alet fedaları bulunmaktadır. Eğer bir açılışı anlamak ve onu ister Siyahlar ister Beyazlar olarak başarılı bir şekilde oynamak istiyorsak, o açılışın standart fedalarını bilmemiz gerekir. Bize kolay galibiyetler kazandırmalarının yanı sıra, bu aşinalık ölümcül fedalar için mevcut potansiyel ile rakibimizin savunmasına giden yolun açılmasını ve önceden görülmeyen standart fedalarla iyi hazırlanmış saldırı planlarının bozulmasına engel olmamızı sağlar.

Her fedanın nasıl oluştuğunu anlamaya yardım etmek için, açılış hamlelerinin mevcut olduğu yerlerde, partinin oynandığı yerde konuma kadar devam yollarını vereceğim.

Amaçlarımdan bir tanesi, çok ender feda yaparak oynayan oyuncuları daha sık feda yaparak oynamaya teşvik etmek, çünkü fedaların birçoğunu öğrenmek, beğenilen bir açılışın varyasyonlarını veya konumsal tekniklerini öğrenmekle benzer olup, risklerin çoğunu ortadan kaldırılabılır. Okuyucularım, hesaplamalarında yardımcı olması için belleklerini kullanarak ve satandart fedanın oynanıp oynanamayacağını hızlı bir şekilde değerlendirerek zamandan tasarruf edebileceklerini farkedeceklerdir.

Bir feda pozisyonu oluştuğunda, duygusal gerginlik aniden yükselir. Her iki taraf, özellikle de savunma durumunda olan oyuncu, bu kitaptaki partilerin bir çoğunda görüleceği üzere hatalar yapmaya başlar. En yaygın fedalara olan daha fazla yatkınlık, rakibimiz kafasını dağıtmaya başladığında fedanın hangi tarafında olursak olalım bizim dağılmamamızı sağlayacaktır.

Kısacası; sıkı sıkıya inancım odur ki bu temel fedaları anlamaya başladığımızda fedalar bizden yana olacaktır, bize karşı değil.

Onbeş Standart Alet Fedası Nedir?

En beğenilen standart alet fedalarını çoğunu seğtim.

Her durumda, *Mega Veritabanı 2001*, *Informator* Dergisinin 50-75 sayılarının CD-ROM'ları, *The Week in Chess* Sitesinin haftalık indirilen dosyalarından otomatik aratma yaptırarak, örneklerden oluşan çok geniş bir veritabanı oluşturdum. Bu elektronik veritabanı, satranç kitapların ve dergilerimden oluşan bir kolleksiyonun el ile taranmasıyla zenginleştirildi.

Her feda için, halihazırda yorumlanmış bir çok parti de dahil olmak üzere yüz civarında gelişigüzel örnek seğtim. Her oyunu sık sık ortaya çıkan temaları ve alınan dersleri belirlemek için kontrol ettim.

Bu kitaptaki partiler (her standart feda için ortalama onyediy parti) mutlaka ki mevcutların en iyisi ve en iddialı olanları değildir, ancak okuyucuya fedalar hakkında en iyi fikir verebilecek olanlar ve onları takip eden en iyi oyunlardır.

Her bölüm fedanın ilk hamlesiyle isimlendirilmiştir. Bazı durumlarda (Af6 fedaları gibi) sadece çok az anahtar tema bulunmakta olup, mekanik olarak öğrenilebilir. Diğer durumlarda (Axf7 fedaları gibi) konu içinde çok fazla türde tema bulunmaktadır. Bu gibi durumlarda, anahtar temaları işledim, ne var ki onlardan çok olması açıklamaların az olmasını gerektirdi.

Bundan dolayı, gerçekte, bu kitap en azında kırk ayrı standart alet fedasını içermektedir. Bazıları çoğunlukla konumsaldır, ama çoğunun içeriğinde açıkça saldırganlık vardır.

Fedalar Nasıl İşe Yarar

İlerledikçe okuyucularımın saldırgan oyun hakkında daha çok şey öğreneceklerini ümit ediyorum, çünkü bu sayfalarda tekrar tekrar karşımıza çıkan derslerin büyük bir kısmı şunlardan oluşmaktadır:

- * Kaybettiğiniz aleti geri kazanmak için acele etmeyiniz.
- * Aleti yeterince hızlı hücumla dahil etmediğinizde, özellikle vezir olmaksızın, çok az feda başarılı sonuca ulaşır.
- * şaha açıkça saldırmak can alıcı olabilir, bundan dolayı şahın şatosunu yıkmak için genellikle ikinci bir feda gerekir.
- * şahı saklandığı yerde devamlı olarak sıkıştırabilirsek veya kaçış yolunu kesebilirsek, zamanımızı ve tempomuzu yedek kuvvetlerimizin saldırıya katılmalarını sağlamak için kullanabiliriz.

Bu derslerin tamamlanmış bir listesi 16.Bölümde bulunmaktadır.

Bu kitabın yazılma sürecinde, standart fedalar hakkında inanılmaz şeyler keşfettim. Artık herhangi bir alet fedasını değerlendirmede kendime daha fazla güveniyorum. Kısa bir zaman önce atımı f5-karesine yerleştirdiğimde (g6-karesindeki piyon ile alınabilir durumda) ve kaderini düşünmeye terkettiğimde rakibim artık yüzümdeki gülümsemeyi yanlış anlayamadı. Benim gözlerimde gerçek bir öz güven vardı, onun gözlerine ise umutsuzluk yansımıştı.